

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวม

ในปี 2558 ต่อเนื่องจากปี 2557 รัฐบาลของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เข้ามาบริหารประเทศทำให้สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น และทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ลงทุนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามราคาสินค้าเกษตรกลับตกต่ำ ทำให้เศรษฐกิจไทยไม่เติบโตเท่าที่ควร และยังเกิดภัยแล้งในช่วงปลายปี กีดกันให้เศรษฐกิจของประเทศไทยยังเติบโตไม่ได้ตามเป้าหมาย ความรวดเร็วในการอนุมัติโครงการการลงทุนพื้นฐานของรัฐล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท โดยทางตรงกระทบกับรายได้ของกลุ่มบริษัทประเภทโครงการ ซึ่งได้แก่หน่วยธุรกิจหน่วยธุรกิจโทรคมนาคม (Telecom), หน่วยธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร (EIT), หน่วยธุรกิจการให้บริการและพัฒนาาระบบสารสนเทศ (INEC), หน่วยธุรกิจระบบสนับสนุนธุรกิจโทรคมนาคม (TVT), และหน่วยธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์ (DB) ซึ่งต้องพึ่งพาจากการประมูลโครงการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ หลายโครงการได้เลื่อนการประมูลโครงการออกไป หลายโครงการไม่สามารถตรวจรับงานที่บริษัทกำลังส่งมอบงานได้ โดยทางอ้อมกระทบกับรายได้ของกลุ่มบริษัทประเภทไม่ใช่โครงการ ซึ่งได้แก่หน่วยธุรกิจผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ (AR), และหน่วยธุรกิจจำหน่ายสินค้าไอที ประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร (ITG) ซึ่งลูกค้ากลุ่มนี้ เป็นลูกค้าที่ซื้อสินค้าไปจำหน่ายในโครงการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจอีกทอดหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่มบริษัทอยู่ในอุตสาหกรรมทางด้านสารสนเทศไอที สารสนเทศโทรคมนาคม และทางด้านระบบวิทยุโทรทัศน์กระจายเสียง ทำให้กลุ่มบริษัทยังสามารถมีผลการดำเนินงานที่เติบโตขึ้นได้ ทั้งนี้เนื่องจาก ประเทศไทยยังต้องพึ่งพิงการพัฒนาเศรษฐกิจ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยระบบสารสนเทศต่าง ๆ และที่สำคัญ ในปี 2557-2559 รัฐบาลได้มีนโยบายการเปลี่ยนผ่านระบบแพร่ภาพวิทยุโทรทัศน์จากระบบ อนาล็อก เป็นระบบ ดิจิตอล และกลุ่มบริษัท ได้ปรับเปลี่ยนเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐตลอดเวลา ทำให้ผลการดำเนินงานในปี 2558 ของกลุ่มบริษัท ยังมีกำไรสุทธิได้

และด้วยวิสัยทัศน์ของกลุ่มบริษัท ที่จะดำเนินธุรกิจหลากหลายด้าน ICT กลุ่มบริษัทจึงได้ขยายธุรกิจไปยังอุตสาหกรรมสารสนเทศต่าง ๆ โดยฝ่ายบริหารเห็นว่า นโยบายของทางภาครัฐบาลที่ประกาศเดินหน้า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยี หรือที่เรียกว่า ดิจิตอลอีโคโนมี่ (Digital Economy) ทำให้กลุ่มบริษัทเห็นโอกาส และทิศทาง ที่จะสามารถขยายธุรกิจทางด้านสารสนเทศ ให้เจริญเติบโตต่อไปในช่วง 1-5 ปี นี้ โดยในปี 2558 กลุ่มบริษัท ได้ลงทุนกับผู้เชี่ยวชาญอีก 2 หน่วยธุรกิจ คือ บริษัท ไออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด เพื่อดำเนินธุรกิจที่ให้บริการบนคลาวด์แบบครบวงจร (Integrated Cloud Service Agency) เช่น ให้บริการเช่าใช้ซอฟต์แวร์ ให้บริการเช่าพื้นที่ โดยได้จับมือกับพันธมิตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคาดหวังในการรองรับแนวโน้มของเทคโนโลยีในอนาคตที่กำลังมีบทบาทการเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย มุ่งเน้นลูกค้าภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และ บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด เพื่อดำเนินธุรกิจด้านสารสนเทศไอทีเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและการแพทย์ โดยกลุ่มบริษัท มองเห็นอนาคตว่า สินค้าและอุปกรณ์ด้านไอที จะเข้ามามีบทบาทในการดูแลสุขภาพและทางการแพทย์มาก ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การใช้บริการของผู้ป่วยมีแนวโน้มจากการแก้ไข (Corrective) เป็นการป้องกัน (Preventive) มากขึ้น การบันทึกประวัติคนไข้จากการที่แพทย์เป็นผู้จดบันทึก หรือ เป็นผู้ป้อนข้อมูลผ่านแป้นพิมพ์ เป็นการพูดเพื่อให้ระบบไอทีแปลงเป็นตัวอักษร (Speech to Text – Text to Speech) โดยกลุ่มบริษัทฯ หวังว่านอกจะดำเนินธุรกิจ ยังเป็นการช่วยยกระดับสังคมไทย และพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญยิ่งขึ้นไป สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันได้

14.2 ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีรายได้รวมจำนวน 1,237.10 ล้านบาท ลดลงจำนวน 428.27 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 25.72 จากปี 2557 ที่มีรายได้รวมจำนวน 1,665.37 ล้านบาท และกลุ่มบริษัทมีผลกำไรสุทธิจำนวน 57.34 ล้านบาท หรือ กำไรสุทธิ 0.22 บาทต่อหุ้น ในขณะที่ปี 2557 มีผลกำไรสุทธิ 134.29 ล้านบาท หรือ กำไรสุทธิ 0.53 บาทต่อหุ้น ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากดังนี้

รายได้จากการพัฒนาระบบ และรายได้จากการขาย

รายได้จากการพัฒนาระบบ

รายได้จากค่าบริการพัฒนาระบบ เป็นรายได้จากธุรกิจประเภทโครงการมาจาก ธุรกิจหน่วยธุรกิจโทรคมนาคม (Telecom), หน่วยธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร (EIT), หน่วยธุรกิจการให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ (INEC), หน่วยธุรกิจระบบสนับสนุนธุรกิจโทรคมนาคม (TVT), และหน่วยธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์ (DB) โดยในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการพัฒนาระบบจำนวน 780.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.11 ของรายได้รวม ลดลงจำนวน 506.18 ล้านบาท หรือ ลดลงคิดเป็นร้อยละ 39.33 จากปี 2557 ที่มีรายได้จากค่าบริการพัฒนาระบบ จำนวน 1,286.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.27 ของรายได้รวม ทั้งนี้สาเหตุมาจากในระหว่างปี 2558 กลุ่มบริษัทไม่มีการชนะโครงการใหญ่ ๆ แต่ในขณะที่ปี 2557 กลุ่มบริษัทชนะโครงการใหญ่ จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าบางมด เป็นโครงการ Smart Classroom มูลค่าโครงการรวม 633 ล้านบาท

รายได้จากการขาย

รายได้จากส่วนงานขายส่วนใหญ่ มาจากหน่วยธุรกิจช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร (ITG) และหน่วยธุรกิจการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ (AR) และจัดอยู่ในส่วนของรายได้จากธุรกิจประเภทที่ไม่ใช่โครงการ โดยในปี 2558 มีรายได้จากการขาย จำนวน 448.36 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 36.24 ของรายได้รวม เพิ่มขึ้นจำนวน 87.93 ล้านบาท หรือ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 24.40 เมื่อเทียบกับปี 2557 ที่มีรายได้จำนวน 360.43 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 21.64 ของรายได้รวม การเพิ่มขึ้นของยอดขายดังกล่าว เป็นผลมาจากสินค้าที่กลุ่มบริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพดี และเป็นที่ต้องการของตลาด ด้านการรักษาความปลอดภัยทางไอที โดยทั้งภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน รวมถึงภาคการเงินการธนาคาร มีความต้องการสูง ประกอบนโยบายการทำตลาดแบบพันธมิตรของกลุ่มบริษัท ทำให้รักษาสถานลูกค้าและขยายฐานลูกค้าไปยังภูมิภาคได้ โดยในปี 2558-2559 กลุ่มบริษัทจะขยายตลาดไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยจะไปตั้งสำนักงานตัวแทนที่ประเทศลาวเป็นประเทศแรก และขอเป็นตัวแทนสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศลาว แต่เพียงผู้เดียว และกลุ่มบริษัทยังมีเป้าหมายเพื่อจัดฝึกอบรมหน่วยงานในประเทศดังกล่าวให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางระบบไอที และรู้จักการป้องกันรักษาความปลอดภัย และเกิดการลงทุนเพื่อการพัฒนาในประเทศต่อไป

รายได้อื่น

ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีรายได้อื่นจำนวน 8.02 ล้านบาท ลดลงจำนวน 9.93 ล้านบาท จากปี 2557 ที่มีรายได้อื่นจำนวน 17.95 ล้านบาท ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและกำไรจากการ

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ขายเงินลงทุนบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัท ไอที ดิสทริบิวชั่น จำกัด) ให้กับพนักงาน เพื่อเป็นการจูงใจให้พนักงานมีส่วนร่วมความเป็นเจ้าของ และมีจิตสำนึกเดียวกันในการปฏิบัติงาน

ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบและต้นทุนขาย
ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ เป็นต้นทุนของส่วนงานประเภทโครงการ โดยในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบจำนวน 619.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50.06 ของรายได้รวม และคิดเป็นร้อยละ 79.33 ของรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ ส่วนในปี 2557 กลุ่มบริษัท มีต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบจำนวน 1,033.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.06 ของรายได้รวม และคิดเป็นร้อยละ 80.31 ของรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบลดลงตามสัดส่วนรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบที่ลดลง ส่วนอัตราต้นทุนต่อรายได้ค่าบริการระบบลดลงเล็กน้อย มีอัตรากำไรขั้นต้นดีขึ้น ทั้งนี้ จากการที่กลุ่มบริษัท มีรายได้จากกาพัฒนาระบบ จากโครงการขนาดเล็ก หรือขนาดกลาง เป็นจำนวนหลายโครงการ ระยะเวลาการดำเนินโครงการเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้กลุ่มบริษัทควบคุมและรักษาระดับอัตรากำไรได้ง่ายขึ้น

ต้นทุนขาย

ต้นทุนขาย เป็นต้นทุนสินค้าที่ขายของส่วนงานประเภทไม่ใช่โครงการ โดยในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนขายจำนวน 361.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.67 ของรายได้จากการขาย เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีจำนวน 288.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.17 ของรายได้จากการขาย โดยมีสัดส่วนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินตราต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มบริษัทได้มีนโยบายในการเสนอราคาลูกค้าในราคาสูงกว่าอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินทันที (Spot Rate) ทั้งนี้ จะทำให้ลดผลกระทบต่ออัตรากำไรขั้นต้นของบริษัท

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเท่ากับ 162.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.11 ของรายได้รวม ส่วนในปี 2557 มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเท่ากับ 153.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.23 ของรายได้รวม สาเหตุที่สัดส่วนค่าใช้จ่ายขายและบริหารต่อรายได้รวมมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น มาจากที่รายได้รวมบริษัทในปี 2557 ที่มีโครงการใหญ่และสามารถรับรู้รายได้เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้อัตรากำไรขั้นต้นในปี 2557 มีการลดลงกว่าปกติ แต่พอมาในปี 2558 กลุ่มบริษัทไม่มีโครงการใหญ่พิเศษ ก็จะกลับมาใช้อัตรากำไรขั้นต้นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารมาเป็นปกติ แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทได้มีนโยบายกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับชั้นให้พยายามควบคุมค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร และกำหนดงบประมาณให้เหมาะสม ตามสัดส่วนของรายได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ง่ายต่อการควบคุม และการวัดผล และควมมีประสิทธิภาพ

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีค่าใช้จ่ายทางการเงิน จำนวน 18.96 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.53 ของรายได้รวม ลดลงจำนวน 0.19 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 19.16 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ละ 1.15 ของรายได้รวม ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่มีจำนวนเงินลดลงเล็กน้อย แต่ เมื่อดูจากอัตราส่วนค่าใช้จ่ายทางการเงินต่อยอดขายกลับมีอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยทั้งนี้มีส่วนสาเหตุจาก ระยะเวลาเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัทมีระยะเวลายาวนานขึ้นจากเดิมปี 2557 มีระยะเวลาการรับชำระหนี้จำนวน 168 วัน เป็นจำนวน 255 วันในปี 2558 ทำให้การชำระคืนหนี้สินมีระยะเวลานานขึ้น ในขณะที่เดียวกันยอดรายได้รวมของกลุ่มบริษัทที่มีอัตราลดลง ทางผู้บริหารจึงได้เร่งรัดการดำเนินโครงการและให้เก็บเงินอย่างรวดเร็ว เพื่อนำมาชำระคืนภาระหนี้สิน เพื่อลดค่าใช้จ่ายทางการเงินให้อยู่ในระดับเหมาะสมต่อไป

กำไร

ในปี 2558 และ 2557 กลุ่มบริษัท มีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 20.18 และ 19.72 ตามลำดับ อัตรากำไรจากการดำเนินงาน ร้อยละ 5.97 และ 10.21 ตามลำดับ และอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 4.64 และ 8.06 ตามลำดับ โดยในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีอัตรากำไรขั้นต้น เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้มาจากการที่ปี 2558 กลุ่มบริษัท มีรายได้จากการพัฒนาระบบที่มีโครงการขนาดเล็ก จนถึงขนาดกลาง ระยะเวลาดำเนินโครงการสั้น ๆ หลายโครงการ ทำให้กลุ่มบริษัทรักษาระดับ อัตรากำไรขั้นต้นได้ ส่วนอัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ ในปี 2558 มีอัตรากำไรดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิลดลง นั้นเนื่องมาจากในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการพัฒนาระบบลดลง ร้อยละ 39.33 และไม่มีโครงการขนาดใหญ่เข้ามา และโครงการภาครัฐได้ถูกเลื่อนการจัดซื้อจัดจ้างมาในช่วงปลายปี ทำให้กลุ่มบริษัท ไม่สามารถรับรู้รายได้ได้ทัน ส่งผลให้กำไรสุทธิของบริษัทลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีรายได้จากการพัฒนาระบบ จากโครงการ Smart Classroom ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่

14.3 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2558 กลุ่มบริษัท มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 735.25 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 67.58 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจำนวน 249.56 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2557 ที่มีจำนวน 984.81 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 75.12 ของสินทรัพย์รวม สาเหตุจากรายการที่ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลงมาจากรายได้รวมของกลุ่มบริษัทที่ลดลงกว่าร้อยละ 25.72 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ประกอบด้วย ลูกหนี้ที่ยังไม่เรียกชำระจำนวน 431.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.73 ของลูกหนี้ทั้งหมด และเป็นลูกหนี้จากความก้าวหน้าในการส่งมอบงานให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งจำนวน ลูกหนี้กลุ่มนี้มีความมั่นคงปลอดภัยสูงเพราะเป็นหน่วยงานราชการ แต่มีขั้นตอนตามตรวจริบระบบงานที่อาจล่าช้าได้บ้าง และเป็นลูกหนี้และตัวเงินรับจำนวน 21.94 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.98 ของลูกหนี้ทั้งหมด ซึ่งลูกหนี้กลุ่มนี้มาจากการรับเช็คล่วงหน้าในการจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการของบริษัทเอกชน และรอระยะเวลาในการนำฝากธนาคารตามกำหนดระยะเวลาบนเช็ค และลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระจำนวน 134.59 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.31 ของลูกหนี้ทั้งหมด เป็นลูกหนี้ที่กลุ่มบริษัทได้เรียกเก็บชำระแล้วจากการส่งมอบสินค้าและการส่งมอบงานตามงวดงานตามสัญญา และอยู่ในช่วงระยะเวลาการให้สินเชื่อ และสุดท้ายเป็นลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระแล้วแต่รอรับชำระอยู่จำนวน 24.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.10 ของยอดลูกหนี้ทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากโครงการภาครัฐที่รอการเบิกจ่ายตามขั้นตอนของระบบราชการ

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กลุ่มบริษัท มีสินค้าคงเหลือสุทธิจำนวน 119.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.94 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจำนวน 46.56 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ที่มีจำนวน 72.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.53 ของสินทรัพย์รวม และด้วยการที่กลุ่มบริษัทเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว โดยปกติหน่วยธุรกิจประเภทโครงการจะไม่มีนโยบายในการซื้อสินค้าก่อนได้โครงการ ดังนั้นในส่วนธุรกิจประเภทโครงการจึงไม่มีปัญหาสินค้าล้าสมัย และหน่วยธุรกิจประเภทไม่ใช่โครงการ กลุ่มบริษัทจึงมีนโยบายควบคุมและติดตามสินค้า หากมีอายุสินค้านาน กลุ่มบริษัทจะมีนโยบายในการจัดทำรายการส่งเสริมการขาย หรือ ลดราคา และโดยปกติ หน่วยธุรกิจจะเลือกซื้อสินค้าที่ราคาไม่สูงและมีอัตราการหมุนเวียนสินค้าเร็วมาสต็อกเพื่อป้องกันการเสียโอกาสเท่านั้น ส่วนสินค้าที่มีราคาสูงจะสั่งซื้อสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้าแล้วเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2558 กลุ่มบริษัท มีการตั้งค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยแล้ว จำนวน 6.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จำนวน 0.50 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีจำนวน 5.83 ล้านบาท เนื่องจากมีสินค้าบางรายการที่บริษัทยกเลิกการเป็นตัวแทน แต่ต้องซื้อสินค้าจำนวนหนึ่งไว้ให้บริการลูกค้าของบริษัท จึงทำให้ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยมีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ดี กลุ่มบริษัทได้ทำรายการส่งเสริมการขายสำหรับสินค้าที่มีอายุมากในราคาพิเศษให้กับลูกค้าตลอดเวลา และกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่าค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยมีเพียงพอต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

14.4 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

โครงสร้างเงินทุน

ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มียอดรายได้รวมจำนวน 1,237.10 ล้านบาท ลดลงจำนวน 428.27 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 25.72 จากปี 2557 ที่มีรายได้รวมจำนวน 1,665.37 ล้านบาท และมีทรัพย์สินรวม 1,087.94 ล้านบาท ลดลงจำนวน 222.99 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 17.01 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีทรัพย์สินรวมจำนวน 1,310.93 ล้านบาท และในปี 2558 บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นและเจ้าหนี้ทรัสต์รีซี จำนวน 173.09 ล้านบาท ลดลงจำนวน 199.15 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 53.50 จากปี 2557 ที่มีเงินกู้ยืมระยะสั้นและเจ้าหนี้ทรัสต์รีซีจำนวน 372.24 ล้านบาท และมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 337.94 ล้านบาทลดลงเพียงเล็กน้อยจำนวน 3.36 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.99 จากปี 2557 ที่มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 341.30 ล้านบาท และมีหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน 67.72 ล้านบาท ลดลงจำนวน 12.49 ล้านบาท หรือ ลดลงคิดเป็นร้อยละ 15.58 จากปี 2557 ที่มีหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน 80.22 ล้านบาท และในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีภาษีเงินได้ค้างจ่ายจำนวน 3.37 ล้านบาท ลดลงจำนวน 10.44 ล้านบาท หรือ ลดลงคิดเป็นร้อยละ 75.58 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ที่มีภาษีเงินได้ค้างจ่ายจำนวน 13.82 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทมีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2558 เท่ากับ 1.22 เท่า ลดลงจากปี 2557 ที่มีอัตราหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.68 เท่า ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มบริษัทเพิ่งได้สัญญาจากโครงการภาครัฐ และเพิ่งเริ่มใช้สินเชื่อโครงการจากธนาคาร ในช่วงปลายปี ในขณะที่ช่วงระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้โครงการขนาดเล็ก ขนาดกลาง กลุ่มบริษัทได้ใช้เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทเอง ส่งผลให้ระดับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนลดลง แต่อย่างไรก็ดีกลุ่มบริษัทยังคงต้องรักษาระดับอัตราหนี้สินต่อทุนเช่นนี้ไว้ และในขณะเดียวกันก็ยังคงต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานของธุรกิจในอนาคตซึ่งอาจจะมีผลต่อระดับอัตรา

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หนี้สินต่อทุนในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งปัจจุบันกลุ่มบริษัทยังได้รับการสนับสนุนจากธนาคารและสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง

สภาพคล่อง
งบกระแสเงินสด

ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กลุ่มบริษัท มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 99.05 ล้านบาท ลดลงจำนวน 41.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.56 เมื่อเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ที่มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 140.62 ล้านบาท เป็นผลมาจาก

- ในปี 2558 กลุ่มบริษัท มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานจำนวน 93.34 ล้านบาท กลุ่มบริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลงจำนวน 249.20 ล้านบาท ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระลดลงจำนวน 2.18 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 47.07 ล้านบาท สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้นจำนวน 4.54 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้นจำนวน 1.15 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นลดลงจำนวน 1.61 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลงจำนวน 12.49 ล้านบาท และจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 33.83 ล้านบาท และรับเงินจากดอกเบี้ยรับจำนวน 1.36 ล้านบาท ส่งผลทำให้ กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 245.40 ล้านบาท
- ในระหว่างปี 2558 กลุ่มบริษัท มีการซื้ออุปกรณ์ จำนวน 6.68 ล้านบาท และจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วมจำนวน 12.50 ล้านบาท และเงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์จำนวน 0.31 ล้านบาท ส่งผลทำให้กลุ่มบริษัท มีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 18.87 ล้านบาท
- ในระหว่างปี 2558 กลุ่มบริษัท มีเงินเบิกเกินบัญชีและเจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทีเพิ่มขึ้นจำนวน 55.21 ล้านบาท มีเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน จำนวน 288.00 ล้านบาท และมีเงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินจำนวน 432.36 ล้านบาท มีเงินสดรับจากการออกตั๋วแลกเงินแก่บุคคลภายนอกจำนวน 80.00 ล้านบาท มีการจ่ายชำระคืนจากตั๋วแลกเงินที่ออกให้แก่บุคคลภายนอกจำนวน 190.00 ล้านบาท มีเงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินจำนวน 1.41 ล้านบาท และมีเงินสดรับจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญตามใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 9.88 ล้านบาท และมีเงินสดจ่ายเงินปันผลจำนวน 66.17 ล้านบาท และเงินสดจ่ายดอกเบี้ยจำนวน 12.04 ล้านบาท ส่งผลทำให้ กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน จำนวน 268.10 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กลุ่มบริษัท มีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อยู่ที่ระดับ 1.67 เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 ที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ระดับ 1.50 เท่า และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วอยู่ที่ระดับ 1.47 เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 ที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วอยู่ที่ระดับ 1.41 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากกลุ่มบริษัท มีเงินกู้ยืมระยะสั้นและเจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทีลดลงจำนวน 199.15 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการจ่าย

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท และภาษีเงินได้ค้างจ่าย ลดลงจำนวน 10.44 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากกลุ่มบริษัทที่มีกำไรก่อนเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลง และหนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลงจำนวน 12.49 ล้านบาท และจากการที่บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดอยู่ถึงจำนวน 99.05 ล้านบาท ประกอบกับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของกลุ่มบริษัท อยู่ที่ระดับ 1.22 เท่า กลุ่มบริษัทสามารถรับงานโครงการขนาดใหญ่ขึ้นได้ เพราะอัตราหนี้สินต่อทุนอยู่ในระดับต่ำ และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการก่อหนี้ของกลุ่มบริษัทได้เพิ่มขึ้นอีกในอนาคตหากธุรกิจมีการขยายตัว และปัจจุบันกลุ่มบริษัท ยังได้รับการสนับสนุนวงเงินสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง

14.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมีการทำสัญญาขายอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงการให้บริการออกแบบระบบ พัฒนาระบบ และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 60 สัญญา และจำนวน 26 สัญญา ตามลำดับ มูลค่ารวมตามสัญญาจำนวนเงิน 2,023 ล้านบาท และจำนวนเงิน 1,350.2 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทมีการส่งมอบงานแล้ว จำนวนเงิน 612.5 ล้านบาท และจำนวนเงิน 1,177.9 ล้านบาท ตามลำดับ โดยบริษัทจะต้องส่งมอบงานให้กับผู้ว่าจ้างตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และบริษัทจะต้องนำหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารไปวางเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และในกรณีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา บริษัทจะถูกริบหลักประกันและต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างตามที่กำหนดในสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมีการทำสัญญาว่าจ้างเพื่อดำเนินงานด้านการออกแบบระบบ พัฒนาระบบ การจัดทำระบบรวมถึงการฝึกอบรมกับผู้รับช่วงต่อ จำนวน 103 สัญญา และจำนวน 32 สัญญา ตามลำดับ มูลค่ารวมตามสัญญา จำนวนเงิน 840.2 ล้านบาท และจำนวนเงิน 165.4 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทได้จ่ายชำระเงินตามสัญญาแล้วจำนวนเงิน 671.2 ล้านบาท และจำนวนเงิน 87.9 ล้านบาท ตามลำดับ หากผู้รับช่วงต่อไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายต่อบริษัทฯตามที่กำหนด